

Міжнародна економіка

Викладач: доктор економічних наук, професор кафедри Шапуров Олександр Олександрович

Кафедра: інформаційної економіки, підприємництва та фінансів, 11 корпус ЗНУ, ауд.л 413

E-mail: 0961779400saa@gmail.com

Телефон: 0961779400

Освітня програма, рівень вищої освіти		Інформаційна економіка Перший (бакалаврський)					
Статус дисципліни		Нормативна					
Кредити ECTS	4	Навч. рік	2022-23	Рік навчання	4	Тижні	14
Кількість годин	120	Кількість змістових модулів	6	Лекційні заняття – 28 Практичні заняття – 14 Самостійна робота – 78			
Вид контролю	екзамен						
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=14473				
Консультації: Щопонеділка 13-00 – 14-00 або індивідуально за домовленістю, або електронною поштою (у випадку вимушеної дистанційної форми спілкування)							

ОПИС КУРСУ

Навчальна дисципліна спрямована на формування у студентів теоретичних знань, умінь та практичних навичок у галузі міжнародної економіки, форм, методів та механізмів реалізації міжнародних економічних відносин.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- вивчення сутності міжнародної економічної системи та закономірностей її розвитку, закономірностей функціонування сучасних світових ринків товарів, послуг, капіталів та робочої сили;

- засвоєння знань про регулювання міжнародних економічних відносин, міжнародну валютну систему, методологію міжнародних розрахунків, процеси міжнародної економічної інтеграції;

- засвоєння методів аналізу політикоправового, економічного, соціально-культурного середовища та інфраструктури міжнародної економічної діяльності;

- набуття вмінь та навичок використання одержаних знань у практичній зовнішньоекономічній діяльності, обґрунтуванні управлінських рішень.

Дисципліна розрахована на один семестр (п'ятий семестр третього курсу бакалаврату) та складається з чотирнадцяти тем, які розділені на шість модулів.

Інтерактивний формат курсу, що спонукатиме до дебатів, полеміки, аргументованого відстоювання власної точки зору, орієнтований на розвиток критично важливих для фахівця у галузі гуманітарних наук навичок ефективної усної й письмової комунікації.

Опанування тематики курсу є фундаментальними знаннями, необхідними для комплексного розуміння проблем міжнародної економіки, що дасть змогу орієнтуватися в конкретних економічних ситуаціях, розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави, здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію, самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення, поглиблено аналізувати проблеми і явища

в сфері міжнародної економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент зможє:

- виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мезо-, макро- та міжнародному рівнях;
- розуміти особливості провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки;
- розуміти особливості сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави;
- обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів із застосуванням сучасного методичного інструментарію;
- самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення;
- поглиблено аналізувати проблеми і явища в сфері міжнародної економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

1. Козак Ю.Г. Міжнародна економіка: в питаннях і відповідях : підруч. рекомендовано МОН України. Київ : Центр учбової літератури, 2017. URL : <http://ebooks.znu.edu.ua/files/TSUL/0039669.pdf>.
2. Турба, О. О. Міжнародна економіка : навч.-метод. посібник до практичних занять та самостійної роботи Запоріз. держ. інж. акад. Запоріжжя: ЗДІА, 2014. 112 с.
3. Маказан Є.В., Маркова С.В., Головань О.О. Міжнародна економіка : навчально-методичний посібник для студентів. Київ : Центр учбової літератури, 2017. URL : <http://ebooks.znu.edu.ua/files/metodychky/2015/04/0034974.pdf>.

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи (тах 60 балів):

Поточний контроль передбачає такі **теоретичні** завдання:

- Усне опитування і обговорення проблемних питань за тематикою курсу.
- Короткі тести/контрольні роботи за пройденим матеріалом.

Поточний контроль передбачає такі **практичні** завдання:

- Виконання практичних та ситуаційних завдань, що діагностують рівень сформованості вмінь і навичок (аналітичне завдання).
- Оформлення результатів власних досліджень у формі презентації (підготовка наукових доповідей).

Бали за кожен змістовий модуль усього, теоретичне і практичне завдання, становлять пропорційно 10 балів, що у сумі складає 60 балів.

Додаткові види роботи (бальна система стимулювання активності студентів) - це система додаткових балів, яку введено з метою заохочування студентів до планомірної, систематичної роботи з опанування теоретичним матеріалом і поглибленого оволодіння ними практичними навичками, які передбачено цим курсом. Ці додаткові бали можуть стати вирішальними для отримання більш високої оцінки за весь курс! Тому, **НАПОЛЕГЛИВО РЕКОМЕНДУЄМО** студентові скористатися цією нагодою **СУТТЄВО** підвищити свій загальний бал, отриманий після виконання всіх обов'язкових видів контрольних заходів!

Поаудиторна навчальна активність як один з видів врахування програмних результатів вивчення цієї дисципліни студентом у формі самоосвіти (неформальна або інформальна) та підтвердження їх відповідним документом (диплом, сертифікат, свідоцтво тощо). Якщо

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ**

Силабус навчальної дисципліни

програмні результати, отримані під час вивчення конкретного змістового модуля, зі знаннями й уміннями, одержаними під час позанавчальної самоосвіти (онлайн-курси, розміщені на відкритих навчальних платформах, воркшопи, вебінари, майстер-класи, тренінги тощо) відповідають вимогам робочої програми навчальної дисципліни, то студент звільняється від виконання поточних контролів з цього змістового модуля, а результати зараховуються йому «автоматом» з максимальною бальною оцінкою відповідно до критеріїв оцінювання. У випадку, коли програмні результати частково відповідають вимогам (неповні, схожі, але зі спорідненої галузі знань тощо), викладач має право або звільнити студента від складання окремих поточних контролів у межах цього змістового модуля, або при їх складанні оцінити за максимальним балом.

Підсумкові контрольні заходи (max 40 балів):

На підсумковий семестровий контроль передбачено контрольний захід у формі екзамену на платформі Moodle в Системі електронного забезпечення навчання ЗНУ, загальна кількість за підсумковий семестровий контроль складає 40 балів. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)	3 (задовільно)	
D	70 – 74 (задовільно)		
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1	Усне опитування (дискусія), письмове опитування та тестові завдання	тиждень 1-2	5%
	Вирішення практичного завдання (задача, обґрунтування тенденцій, динаміки, залежностей, підготовка доповіді та презентації ін.)	тиждень 2	5%
Змістовий модуль 2	Усне опитування (дискусія), письмове опитування та тестові завдання	тиждень 3-4	5%
	Вирішення практичного завдання (задача, обґрунтування тенденцій, динаміки, залежностей, підготовка доповіді та презентації ін.)	тиждень 4	5%
Змістовий модуль 3	Усне опитування (дискусія), письмове опитування та тестові завдання	тиждень 5-6	5%
	Вирішення практичного завдання (задача, обґрунтування тенденцій, динаміки, залежностей, підготовка доповіді та презентації ін.)	тиждень 6	5%
Змістовий модуль 4	Усне опитування (дискусія), письмове опитування та тестові завдання	тиждень 7-9	5%
	Вирішення практичного завдання (задача, обґрунтування тенденцій, динаміки, залежностей, підготовка доповіді та презентації ін.)	тиждень 9	5%

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ**

Силабус навчальної дисципліни

Змістовий модуль 5	Усне опитування (дискусія), письмове опитування та тестові завдання	тиждень 10-11	5%
	Вирішення практичного завдання (задача, обґрунтування тенденцій, динаміки, залежностей, підготовка доповіді та презентації ін.)	тиждень 11	5%
Змістовий модуль 6	Усне опитування (дискусія), письмове опитування та тестові завдання	тиждень 12-14	5%
	Вирішення практичного завдання (задача, обґрунтування тенденцій, динаміки, залежностей, підготовка доповіді та презентації ін.)	тиждень 14	5%
Підсумковий контроль (max 40%) Екзамен: - теоретичне завдання: надання відповіді на теоретичне питання (кількість теоретичних питань – 2); - практичне завдання: розв'язання проблемних ситуацій			40%
Разом			100%

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема змістового модулю	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тиждень 1-2	Загальна характеристика світового господарства	Письмова відповідь на теоретичні питання	5
Тиждень 2 Семинар 1		Ситуаційне завдання – кейс (аналітична відповідь, опис ситуації, обґрунтування власної думки)	5
Змістовий модуль 2			
Тиждень 3-4	Різні види світових ринків та їх вплив на національну економіку	Письмова відповідь на теоретичні питання	5
Тиждень 4 Семинар 2		Ситуаційне завдання – кейс (аналітична відповідь, опис ситуації, обґрунтування власної думки)	5
Змістовий модуль 3			
Тиждень 5-6	Міжнародний рух капіталу та макроекономічна рівновага	Письмова відповідь на теоретичні питання	5
Тиждень 6 Семинар 3		Ситуаційне завдання – кейс (аналітична відповідь, опис ситуації, обґрунтування власної думки)	5
Змістовий модуль 4			
Тиждень 7-9	Особливості функціонування світової валютної системи	Письмова відповідь на теоретичні питання	5
Тиждень 9 Семинар 4		Ситуаційне завдання – кейс (аналітична відповідь, опис ситуації, обґрунтування власної думки)	5
Змістовий модуль 5			
Тиждень 10-11	Глобалізація процесів світової	Письмова відповідь на теоретичні питання	5

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ**

Силабус навчальної дисципліни

Тиждень 11 Семинар 5	трудової міграції	Ситуаційне завдання – кейс (аналітична відповідь, опис ситуації, обґрунтування власної думки)	5
Змістовий модуль 6			
Тиждень 12-14 Семинар 6	Вплив інтеграції на розвиток економіки України	Письмова відповідь на теоретичні питання	5
Тиждень 14 Семинар 7		Ситуаційне завдання – кейс (аналітична відповідь, опис ситуації, обґрунтування власної думки)	5
Підсумковий контроль (max 40%)			
Екзамен			40
Разом			100

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Книги:

1. Козак Ю.Г. Міжнародна економіка: в питаннях і відповідях : підруч. рекомендовано МОН України. Київ : Центр учбової літератури, 2017. URL : <http://ebooks.znu.edu.ua/files/TSUL/0039669.pdf>.
2. Турба О. О. Міжнародна економіка : навч.-метод. посібник до практичних занять та самостійної роботи. Запоріжжя: ЗДІА, 2014. 112 с.
3. Маказан Є.В., Маркова С.В., Головань О.О. Міжнародна економіка : навчально-методичний посібник для студентів. Київ : Центр учбової літератури, 2017. URL : <http://ebooks.znu.edu.ua/files/metodychky/2015/04/0034974.pdf>.
4. Савельєв Є.В., Зварич І.Я. Міжнародна економіка : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. URL : <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi59/0043947.pdf>.
5. Міжнародна економіка в таблицях, схемах, формулах, задачах і прикладах: навч. посіб. / П. П. Гаврилко та ін. Київ. нац. торг.-екон. унт, Ужгород. торг.-екон. ін-т. Львів : АТБ, 2019. 257 с.

Інформаційні ресурси:

1. Державна митна служба України. Статистичні дані щодо товарообігу : офіційний сайт. URL : <https://customs.gov.ua/statistika-ta-reiestri>
2. Державна служба статистики України. Економічна статистика / Зовнішньоекономічна діяльність : офіційний сайт. URL : http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/zed.htm
3. Національний банк України. Дані статистики зовнішнього сектору: офіційний сайт. URL : <https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-external/data-sector-external>
4. Рішення для бізнесу YouControl: офіційний сайт. URL: <https://youcontrol.com.ua/>

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ¹

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер викладання дисципліни «Міжнародна економіка» передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які з поважних причин були відсутні на практичних заняттях згідно встановленому графіку (за розкладом), обов'язково виконують ці практичні завдання, які розміщені на платформі Moodle СЕЗН ЗНУ.

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки, можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. Кодекс академічної доброчесності ЗНУ).

Усі письмові роботи, що виконуються студентами під час вивчення дисципліни, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Будь ласка, вимкніть на беззвучний режим свої мобільні телефони та не користуйтеся ними під час занять. Мобільні телефони відволікають викладача та ваших колег. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем).

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно.

Електронна пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем.

¹ Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ**
Силабус навчальної дисципліни
ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ: http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ:** <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методичку проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycyfw9y>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua
У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.
Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocnu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>